

opusdei.org

Послання Папи Франциска на Великий Піст 2015

Папа у своєму посланні на
Великий Піст запрошує
подолати байдужість та
формувати стійке, міцне та
милосердне серце

25.02.2015

Скріпіть серця ваші (Як 5,8)

Дорогі брати і сестри!

Великий Піст – це час оновлення
для Церкви, спільнот і окремих

вірян. Однак насамперед це «час благодаті» (пор. 2Кор 6, 2). Господь ніколи не просить нас про щось, чого раніше Сам не дав би нам: «Ми любимо Його, бо Він перший полюбив нас» (1 Йн 4, 19). Ми не байдужі Йому. Кожен з нас дорогий Йому, кожного з нас Він знає по імені, Він піклується про нас і шукає нас, коли ми залишаємо Його. Він цікавиться кожним з нас; Його любов не дозволяє Йому бути байдужим до того, що з нами трапляється. Проте буває, що коли нам добре і ми живемо в своє задоволення, ми забуваємо про інших (чого Бог не робить ніколи), нас не цікавлять їхні проблеми, їхні страждання і скривдження, які вони переживають ..., тоді наше серце стає байдужим: коли мені відносно добре й зручно, я забуваю про тих, кому погано. Така егоїстична постава байдужості досягла сьогодні

всесвітнього масштабу, так що можемо говорити про глобалізацію байдужості. Це проблема, якій ми, християни, повинні протистояти.

Коли народ Божий навертається до Його любові, він знаходить відповіді на ті питання, які безперервно ставить йому історія. Одним з найбільш нагальних викликів, якому я хочу приділити увагу в цьому Посланні, є глобалізація байдужості.

Байдужість до ближнього і до Бога – це реальна спокуса також і для нас, християн. Тому ми потребуємо того, щоб під час кожного Великого Посту слухати заклики пророків, голоси яких підносяться і будять нас.

Бог не є байдужим до світу – Він так сильно любить його, що віддав Свого Сина заради спасіння кожної людини. У втіленні, у

земному житті, смерті й
воскресінні Сина Божого
остаточним чином відкриваються
двері між Богом і людиною, між
небом і землею. Церква подібна
руці, яка тримає ці двері
відкритими через проголошення
Слова, звершення Таїнств, через
свідчення віри, що діє через любов
(пор. Гал 5,6). Однак світ має
тенденцію замикатися в собі і
закривати ці двері, через які Бог
входить у світ, а світ входить в
Нього. Тому рука, якою є Церква,
не повинна дивуватися, що її
відштовхують, придавлюють і
ранять.

Ось чому народ Божий потребує
оновлення, щоб не стати
байдужим, не замкнутися в собі. Я
хотів би запропонувати вам три
фрагменти для роздумів над цим
оновленням.

1. «Страждає один член, страждають з ним усі члени» (1Кор 12, 26) – Церква.

Церква пропонує Божу любов, що руйнує цю смертельну замкнутість у собі, нашу байдужість, за допомогою свого вчення, але, насамперед, через своє свідчення. Однак свідчити можна лише про те, чого ми самі досвідчили. Християнин – це той, хто дозволяє Богу наділити його Своєю добротою і милосердям, одягнути в Христа, щоб, подібно Йому, стати слугою Бога і людей. Про це нам добре нагадує Літургія Великого Четверга в обряді обмивання ніг. Петро не хотів, щоб Ісус омив йому ноги, але потім він зрозумів, що Ісус хоче не лише показати нам приклад, як ми повинні обмивати один одному ноги. Це служіння може виконати лише той, хто перший дозволив Христу омити свої ноги.

Тільки ці «мають частку» з Ним (Йн 13, 8) і завдяки цьому можуть служити людині.

Великий Піст – це сприятливий час для того, щоб дозволити Христу послужити нам і через це стати такими, як Він. Це відбувається, коли ми слухаємо Боже Слово і приймаємо Таїнства, особливо Євхаристію. У ній ми стаємо тим, що ми приймаємо: тілом Христа. У цьому тілі немає місця байдужості, яка так часто опановує наші серця. Тому що людина, яка є Христова, належить і до одного тіла, і в Ньому не є байдужою один до одного. «І коли терпить один член, страждають з ним усі члени; і коли один член радіє, з ним радіють усі члени» (1Кор 12, 26).

Церква є *communio sanctorum* [сопричастям святих – прим. ред.], оскільки в ній беруть участь святі,

але також тому, що в ній є взаємодія святих речей: Божої любові, що об'явлена нам у Христі, і всіх Його дарів. Серед них є також і відповідь тих, хто дозволяє, щоб Його любов торкнулася них. У цьому спілкуванні святих та участі у святих речах ніхто не володіє чимось лише для себе, але завжди все, що має, є для всіх. А оскільки ми з'єднані в Бозі, ми можемо також зробити щось і для тих, хто є далеко, кого ми не можемо досягти лише власними силами, і тому ми молимося Богу з ними і за них, щоб усі ми відкрилися на Його рятувальну дію.

2. «Де твій брат?» (Бут 4, 9) – Парафії та спільноти

Сказане щодо Вселенської Церкви необхідно застосовувати в житті парафій та спільнот. Чи в цих церковних реальностях вдається

досвідчити приналежність до одного тіла? Тіла, яке водночас приймає і ділиться всім тим, що Господь бажає йому жертвувати? Тіла, яке знає свої найслабші члени, бідних і малих і піклується про них? Чи ми ховаємося в універсальній любові, яка спрямована до далеких куточків світу, забуваючи при цьому про Лазаря, що сидить при наших закритих дверях? (пор. Лк 16, 19-31).

Аби взяти і повною мірою плідно використати те, що Бог нам дає, потрібно подолати межі існуючої Церкви у двох напрямках.

По-перше, з'єднуючись в молитві з Церквою на небесах. Коли земна Церква молиться, виникає спільнота взаємного служіння і благ, що сягає аж перед Боже Обличчя. Зі святими, які знайшли свою повноту в Господі, ми

становимо частину тієї спільноти,
в якій байдужість стає
переможеною любов'ю. Небесна
Церква торжествує не тому, що
вона повернулася спиною до
страждань світу і сама радіє. Святі
радше можуть вже споглядати і
радіти тому, що, завдяки смерті і
воскресінню Ісуса, вони остаточно
подолали байдужість,
закам'янілість серця й ненависть.
Поки ця перемога любові не
охопить весь світ, святі мандрують
з нами, як паломники. Свята
Тереза з Лізьє, Учитель Церкви,
переконана, що радість на небесах
від перемоги розіп'ятої любові
неповна, поки хоча б одна людина
на землі страждає і жаліється.
Вона писала: «Дуже розраховую на
те, що на небесах я не буду
бездіяльна, моє бажання –
продовжувати працювати на
благо Церкви і душ» (Лист 254 від
14.07.1897 року).

Ми також беремо участь в заслугах і радості святих, а вони беруть участь у нашій боротьбі і в нашому бажанні миру і примирення. Їх радість від перемоги воскреслого Христа є для нас джерелом сили для подолання численних проявів байдужості і закам'янілості серця. З іншого боку, кожна християнська спільнота покликана переступити поріг, що дозволяє їй увійти у відносини з оточуючим суспільством, з убогими і далекими. Церква по своїй природі – місійна, не закрита сама в собі, але послана до всіх людей.

Її місія – це терпляче давання свідчення про Того, Хто хоче привести до Отця всю реальність і кожну людину. Місія – це те, про що любов не може мовчати. Церква слідує за Ісусом Христом дорогою, що веде до кожної людини, до краю землі (пор. Ді

1,8). Таким чином, ми можемо побачити в нашому ближньому брата і сестру, заради яких Христос помер і воскрес. Все, що ми отримали, ми отримали так само і для них. Так само те, чим володіють ці наші брати, є даром для Церкви і всього людства.

Дорогі брати і сестри, як же я бажаю, щоб ті місця, в яких Церква являє себе, особливо наші парафії і наші спільноти, стали островами милосердя посеред моря байдужості!

3. «Скріпіть ваші серця!» (Як 5, 8) – Кожен віруючий

Також, як окремі особи, маємо спокусу байдужості. Маємо надмір приголомшуючих нас новин і картин, що говорять про людське страждання, і, одночасно, відчуваємо всю свою нездатність втрутитися. Що робити, щоб не

дозволити себе втягнути у цю спіраль жаху і безсилля?

По-перше, ми можемо молитися у спільноті Церкви земної і небесної. Не нехтуймо силою молитви багатьох людей!

Ініціатива «24 години для Господа», яка відбудеться 13 і 14 березня, і, яка, як я сподіваюся, буде підтримана всією Церквою, у тому числі, і на рівні дієцезій, повинна стати виразом цієї необхідності молитви.

По-друге, ми можемо допомагати жестами милосердя, досягаючи як близьких, так і далеких, завдяки численним благодійним організаціям Церкви. Великий Піст – це сприятливий час для того, щоб проявити інтерес до інших, за допомогою знаку – хоча б і малого, але конкретного – нашої участі у вселенській людськості.

І по-третє, страждання іншого – це заклик до навернення, бо потреба брата нагадує мені про крихкість мого життя, про мою залежність від Бога і братів. Якщо ми будемо смиренно просити про Божу благодать і погодимося з тим, що наші можливості обмежені, тоді довіримося невичерпним можливостям, прихованим у Божій любові. І ми зможемо встояти перед диявольською спокусою, що схиляє нас повірити в те, що ми можемо самі врятувати себе і світ.

Щоб подолати байдужість і наші претензії на всемогутність, хочу просити всіх вас переживати цей час Великого Посту як шлях формування серця, як сказав Бенедикт XVI (пор. Енціліка *Deus caritas est* , 31). Мати милосердне серце – це не означає мати слабе серце. Хто хоче бути милосердним, повинен мати

серце міцне, стійке, недоступне для спокусника, але відкрите для Бога. Серце, яке дозволяє Духу проникнути в себе і вести себе шляхами любові, які ведуть до братів і сестер. В глибшому сенсі – бідне серце, тобто таке, що усвідомлює свою убогість і присвячує себе іншим.

Тому, дорогі брати і сестри, в цей Великий Піст я хочу разом з вами молитися до Христа: «*Fas cor nostrum secundum cor tuum*» – «Вчини наші серця подібними до Твого» (заклик з Літанії Святішому Серцю Ісуса). Тоді будемо мати серце міцне і милосердне, чуйне і щедre, що не дає замкнутися в собі і не впадає у вир глобалізації байдужості.

Висловлюючи це побажання, запевняю вас у моїй молитві про те, щоб кожен віруючий і кожна церковна спільнота плідно

пройшла цей великопісний шлях,
і прошу вас молитися за мене. Хай
благословить вас Господь, а Матір
Божа огортає своєю опікою.

Ватикан, 4 жовтня 2014 року

свято Св. Франциска Ассизького

Франциск

1. Джерело послання [https://
www.credo-ua.org/2015/02/130214](https://www.credo-ua.org/2015/02/130214)

.....

pdf | document generated
automatically from [https://
dev.opusdei.org/uk-ua/article/
poslannia-papi-frantsiska-na-velikii-
pist-2015/](https://dev.opusdei.org/uk-ua/article/poslannia-papi-frantsiska-na-velikii-pist-2015/) (12.08.2025)